תלמוד בבלי · אחרונים · קרן לדוד

קרן לדוד על שבת

רבי דוד כהן־סקלי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קרן לדוד על שבת

רבי דוד כהן־סקלי

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קרן-לדוד-על-שבת/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף קלה. 4
דף קנג: 5
דף כא: 6
דף כה. 9
(**לעיל**) **דף יב**: 10
דף נד: 11

דף קלה.

בתוספות ד"ה ולא ספק וכו' בא"ד אלא נראה לר"י דעיקר האי קרא אתא לאנדרוגינוס שאינו דוחה שבת ונולד כשהוא מהול וכו' ותרי קרא כתיבי וכו'. כתב מהרש"א ז"ל וז"ל ולא דמי להנהי ספיקא דלעיל דערלה גמורה הן אלא דספק הוא וכו' ולא אצטריך קרא למעט ספיקא משא"כ הכא בהני ספיקי דאצטריך קרא למעט משום משונין הן ערלתן לא חשיבי ערלה ובחול נמי לא אצטריך למולן כדאמרי ב"ה בנולד כשהוא מהול דא"צ להטיף ממנו דם ברית וב"ש דמצריכי להטיף ממנו דם ברית אינו אלא מדרבנן וכן צ"ל באנדרוגינוס וכו' ע"ש. ולכאורה תמוה הוא מאי דקאמר דב"ש דמצריכי להטיף ממנו דם ברית אינו אלא מדרבנן והיינו ר"ל בחול ואם בחול מן התורה אין צריך להטיף ממנו דם א"כ אמאי אצטריך קרא דערלתו בשבת דאינו דוחה שבת כדקתני בברייתא ערלתו ודאי דוחה את השבת ולא נולד מהול דוחה את השבת הא אפילו בחול אינו אלא מדרבנן. אבל מדאורייתא א"צ הטפת דם ברית וכ"ש בשבת שא"צ ולמה לי קרא. וכמו לב"ה דלא דרשי קרא כלל לזה. ויש לומר דכוונת מהרש"א ז"ל דב"ש מצריכי קרא דערלתו לומר ערלתו ובאי צריך למולו ואפילו בשבת. אבל כשהוא נולד מהול א"צ למולו כלל אפי' בחול וכ"ש בשבת אלא בחול מיהא מדרבנן מצריכי למולו מ"מ אי לא אתא קרא דערלתו הוה אמינא דנמול אפילו בשבת דמהיכא תיתי לן לממעטיה כיון דלית ביה ספק כלל ולהכי אתא קרא לממעטיה דאיני נימול לא בשבת ולא בחיל ואתו רבנן וחייבו להטיף ממנו דם ברית בחול אליבא דב"ש וכדכתבו התוס' לקמן בסוף ד"ה לא נחלקו דכתבו וז"ל דשניהם היו טעונים הטפת דם ברית ר"ל בחיל] אי לאו דדרשינן הכא דקטן א"צ להטיף אמנו משום דכתיב ערלתו ע"כ ע"ש דמשמע בהדיא דמאן דקאמרי ב"ה אין צריך להטיף ממנו דם ברית היינו משום דכתיב ערלתו של זה ולא של נולד מהול שמשונה ולכך אף בחול א"צ להטיף דם וכוותייהו דב"ה דאינם מצריכי להטיף דם אפילו בחיל אינו אלא משום דכתיב ערלתו וכן הוא נמי לב"ש אלא דלב"ש מצריכי הטפה מדרבנן בחול. ולפ"ז הא דנקט בברייתא ואין נולד מהול דוחה שבת ה"ה אפילו בחול אין צריך להטיף אלא משום דאילולי קרא דערלתו דכתיב הוה אמינא דמילתו דוחה שבת לכך קאמר השתא דכתיב ערלתו אינה דוחה שבת ולעולם אפי' בחול נמי כדכתיבנא וכדמוכח מדבריהם בד"ה לא נחלקו וק"ל. ואין להקשות לשיטת מהרש"א דכתב משום שינוי ערלה בנולד מהול. הא לקמן בש"ס איפליגו רבה ורב יוסף ורבה קאמר בהדיא דחיישינן שמא ערלה כבושא דמשמע משום ספק הוא ולהכי בחול מהלינן ליה משום ספק ובשבת לא מהלינן ליה משום ספיקא דיש לומר דהתם רבה ורב יוסף

קיימי אדברי ר שמעון בן אלעזר דקאמר דלא נחלקו ב"ש וב"ה על נולד מהול שצריך להטיף ממנו דם ברית בזה פליגי רבה ורב יוסף דרבה סבר משום דחיישינן לשמא ערלה כבושה והיינו משום ספק וספיקא דאורייתא לחומרא וצריך להטיף ממנו בחול ולא בשבת ולא צריך קרא לזה וכדכתבו התוס' לענין הספיקות השנים הראשונים. ולרב יוסף אית ליה דמתורת ודאי ערלה כבושה קאמר רשב"א ולהכי אפילו בשבת. אבל לסברת תנא קמא דקאמר בהדיא דבשבת אין נולד מהול מילתו דוחה שבת ובחול לב"ש צריך להטיף ממנו דם ברית ודאי לא קאי רב יוסף דאם היא ודאי ערלה כבושה א"כ אפילו בשבת מהלינן ליה ות"ק לא סבר כן וכיון דרב יוסף לא קאי אתנא קמא גם רבה לא קאי עליה וכולהו קיימו אליבא דרשב"א דלא דריש ערלתו אנולד מהול אבל לת"ק דדריש ערלתו לנולד מהול סברי דטעמא אחרינא אית בגויה והיינו משום שערלתו דנולד מהול משונית היא לכך אתא ערלתו למעוטה וכדכתבו התוספות ומהרש"א ז"ל וק"ל:

דף קנג:

תוספות ד"ה בו ביום גדשו סאה וכו' ולא כפירוש הקונטריס וכו'. דלא משמע הכי בירושלמי. א"ל ר"א אילו היתה חסרה ומלאה יאות חבית שהוא מלאה וכו' ר"ל כמו חבית וכו' שהיתה חסרה בין החללים והאוירין שבין אגוז לאגוז כל מה שנותן שומשמין למלאות החלל שבאוירין היא מחזקת והכא נמי כשגזרו י"ח דבר היתה חסרה גזירה זו של נותן כיסו לנכרי עד שגזרו עליה וכו' כמו שכתבו התוס' בתחלת הדבור. וא"כ מה דקאמר ר"א יאות לשבח קאמר. וא"כ גם רבי יהושע דקאמר יאות לשבח קאמר וה"ק אילו היתה מלאה יחסרוה אות ר"ל אילו היתה מלאה בדבש או בשמן והיו בתוכה רמונים ואגוזים היתה מקיאה ולכך אם חסרוה יאות והכא נמי במה שהיו נותנים במדתם ההיתר דפחות פרות ד' אמות היתה מקיאה מדתם שהיו מוליכם ד' אמות והיינו דקאמר הירושלמי אחר חבית שהיא מלאה שמן כל מה שאתה נותן לתוכה מים היא מפזרת השמן שהוא רומז למה שהיתה מדתם שנתנו בה היתר של פחות פחות מארבע אמות היתה גורמת לפרוץ באיסור עצמו שהוא הולכת ד' אמות שהוא איסור תורה מכ':

ואחר כך כתבו התוס' שאדרבה הירושלמי קשה לו ר"ל למר' דלא שייך למימר גבי מים כמו שמפרש ר"י ר"ל כמו שמפרש בדברי ר"י גבי נותן לתוכה אגוזים ורמונים ור"ל דהתם מפרש דמ"ש נותן ר"ל נותן מתחלה ואחר כך נוטלין משם משום שהיתה מקיאה מחמתן ובמה שנוטל מתוכה חוזרת לכמות שהיתה ולא תהא מקיאה עוד. ור"ל כיון שאין הרמונים והאגוזים מתערבים בדבש נוטל האגוזים הגורמים איבוד ודיו. וכ"ש אם

נפרש שהרמונים והאגוזים עדיין עם עומדים על הדבש אלא שמכבדים עליו עד שיצא לחוש לשפת המדה. אבל לגבי מים בשמן אפילו נפרש לשון הירושלמי שאמר כל מה שאתה נותן לתוך מים על שם מה שנתן מתחלה ואחר כך מחסרו לא שייך גבי מים שמחסר ונוטל מים מן השמן דהא כשיבא ליטול המים אשר מתחת השמן שכן דרכו לירד למטה מן השמן וא"כ כשיבא ליטלו המים ינטל השמן או השמן עם המים. ולא המים לבדם כאשר נפרש ברמונים ואגוזים. אלא ודאי צריך אתה לפרש מה שאמר הירושלמי חבית שהיא מלאה שמן כל מה שאתה נותן לתוכה מים. הוא סוף דינא. ובמה שהוא נותן עתה הוא מפסיד ומאבד את השמן שהיה בה מתחלה וא"כ גם הנמשל במה שמוסיף לאיסור הוא מפסיד מה שיש בידו וא"כ הוי לגנאי כפירוש רש"י ודו"ק וק"ל:

ודע ידידי קורא נעים דאילולי פירוש רש"י ז"ל. הייתי מפרש מאמר ר"א בו ביום גדשו סאה. קאי אמאי דלא רצו חכמים לגלות האי היתרא דפחות פחות מארבע אמות במאי דלית היתר פחות פחות במקום דאיכא גוי דצריך ליתנה לנכרי כיון שגזרו כך גדשו המדה דישראל לא יאמין בנכרי ליתנה בידו. ולהוליכה הוא בפחות פחות לא התירו לו וא"כ מה יעשה צריך להיות הוא יושב ומשמר כל היום. ובאמת בזה גדשו את המדה וכיילו לה בקבא רבה והגדילו האיסור כל כך. אבל ר' יהושע קאי על מה שבאמת דתקנת פחות פחות מד' אמות היא בידינו אלא שלא רצו לגלותה. אבל באמת היתה זאת התקנה אלא עוד הוסיפו תקנה אחרת שאם יש עמו נכרי יתן כיסו לנכרי והקילו בזה משום הפסד ממונו וכדי שלא יבא לעשות איסור חמיר דאורייתא. וא"כ מחקו המדה בו ביום והמעיטו האיסור ממה שהיה. ואפשר דכך היא נמי דעת התוספות בעצם ודו"ק:

דף כא:

אמר ר' זירא אמר רב פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהם בשבת וכו' אמרוה רבנן וכו' משמיה דר' יוחנן וקבלה. וצריך לשום שכל ולהתבונן על זה. דלמה לא קיבלה ומאי הוא דעתיה בשמעתא דרבי שהרי על כרחך צריכין לומר כי הוא זה טעמא דרב וכי אמרה רב הילכתא בלא טעמא.

והנראה לומר בזה הוא דאביי הוה מסתפק בדברי רב דהיינו בטעמיה דרב דמאי דעתיה. אי כדאמר ר' ירמיה. או יש לומר דלעולם סובר רב כבתה זקוק לה. ואפילו הכי מדליקין בשמנים ובפתילות אלו דאפשר משום דלא פסיקא לן שתכבה ואינו אלא ספק אם תכבה. ולהכי סובר רב דלא חיישינן לשמא תכבה דאם תכבה יחזור וידליקנה ולא חיישינן

לשמא יפשע ולא יחזור להדליקה. דלתרתי לא חיישינן לשמא תכבה ולשמא יפשע. כולי האי לא חיישינן:

ועוד דהדלקת חנוכה אינה אלא לזכרון הנס והיא מדרבנן ולכך לא חיישינן לשמא תכבה ומשום הכי גם בשבת שאם תכבה אינו יכול לחזור ולהדליקה יכול להדליק באלו השמנים ולא חיישינן לשמא תכבה שכיון דאדליק ועשה זכר לנס תו לא חיישינן דכיון שהוא מדרבנן לספיקא לא חיישינן. אבל בשבת לנר שבת שהוא משום שלום בית שהוא חמיר אין מדליקין בהם משום דליכא אלא חד ספיקא דחיישינן לשמא תכבה ואינו יכול להדליקה:

וכן מהא דהתיר להדליק בהם בשבת אין להוכיח דסובר דאסור להשתמש לאורה. דלעולם אימא לך דסבר שמותר להשתמש לאורה. ואפילו הכי לא חישינן לשמא יטה או לשמא יכבה. עי' תוספות ישנים ד"ה מפני שאין נמשכים וד"ה אכתי הוה ליה גזירה לגזירה ע"ש. היינו משום דחיישי חכמים לכל שבת ושבת שאם בשבת אחת לא יטה או לא יכבה חיישינן לשבתות של כל השנה שאם לא יארע מקרה בזה יארע בזה. אבל לשבת אחת בשנה דהיינו בשבת חנוכה כנר חנוכה לא חיישינן. ועוד דהא על כרחך שיש לו נר אחרת להשתמש לאורה וכמו שאמר רבא לקמן דצריך נר אחרת להשתמש לאורה ובודאי טעמא דרבא לא משום דסבר אסור להשתמש לאורה. דא"כ תיקשי אמאי לא הוכיחו התוס' ד"ה ומותר להשתמש לאורה מדברי רבא שהלכתא שאסור להשתמש לאורה מדהצריך נר אחרת להשתמש לאורה והוצרכו לומר דאסור כרב כר' יוחנן. ואביי נמי קבלה מניה ורב יוסף נמי משמע דהכי ס"ל ע"ש דלמה לא הביאו בפשיטות ממימרא דרבא דהצריך נר אחרת להשתמש לאורה.

אלא מוכרח לומר שאין מדברי רבא ראיה לזה דלעולם סובר דמותר להשת' לאורה. וראיה נמי לזה דנתן טעם לדברי רב הונא דמותר להשתמש לאורה ש"מ דהכי סבירא ליה ולפ"ז הא דהצריך נר אחרת אינו אלא משום דלהוי לה היכר לנר חנוכה שהודלקה לשם מצות חנוכה ולא לצרכו אדליקה וכן משמע נמי מפירוש רש"י ז"ל דיה נר אחרת שכתב דטעמא משום לעשות היכר לדבר ע"כ. ולא פירש דצריך נר אחרת משום דאסור להשתמש לאורה:

וא"כ אין מדברי רבא ראיה לזה ולהכי כיון דצריך נר אחרת משום היכרא להכי סובר אביי דטעמא דרב דהתר להדליק בשבת חנוכה באלו השמנים הפסולין משום דיש לו בלאו הכי נר אחרת להשתמש לאורה לא חיישינן לשמא יבא להשתמש גם בזה ולשמא יטה דתרתי לא עבדי ודו"ק. כן נראה להסביר עניינו של אביי שמעיקרא מאי סבור:

אלא שראיתי לרש"י ז"ל ד"ה ואסור להשתמש לאורה שכתב וז"ל שיהיה ניכר שהוא נר מצוה משמע להדיא דסובר רש"י דעיקר טעמא שאסור להשתמש לאורה הוא כדי שיהיא לה היכר שלשם מצוה אדליקה. וא"כ על כרחך דרבא סובר אסור להשתמש לאורה ומשום הכי מצריך נר אחרת להשתמש לאורה:

אבל באמת לפ"ז קשה א"כ למ"ד מותר להשתמש לאורה אין צריך נר אחרת ולא מצריך שיהיה לה היכר שהדליקה לשם מצוה. וא"כ למאי דקי"ל נר איש וביתו במאי מינכר ליה שהדליק לשם נר חנוכה שהרי ליכא שום פירסום דכך מדליק בכל לילה נר בביתו להאיר עליו ועל בני ביתו וצריך לומר דסובר הוא ז"ל כיון דצריך להניחה על פתח ביתו מבחוץ במקום שאין דרכו להדליקה שם כל השנה. זה יספיק לפרסומה דלשם חנוכה הוא מדליק. ולכך אף דמשתמש לאורה איכא היכר. ובזה הוא דפליגי אי סגי בהאי היכרא אי לא דלמ"ד אסור להשתמש לאורה צריך נר אחרת להיכר. ולמ"ד מותר להשתמש לאורה סגי במניחה על פתח ביתי מבחוץ. שדי בהיכר זה.

אלא דהדרא קושיא לדוכתה דאמאי התוספות לא מייתו ראיה בפשיטות מדרבא דהצריך נר אחרת להשתמש בה כיון דהא בהא תליא.

לכך נראה לומר דהתוספות סברי לה דלא כפירוש רש"י ז"ל וסברי טעמא דאסור להשתמש לאורה הוא משום ביזוי מצוה כדקאמר הש"ס לקמן כ"ב ה"נ כדי שלא יהיו המצות בזויות עליו. ולא כשיטת רש"י ז"ל ולהכי הביאו ראיה מרב יוסף דאמר כי לקמן כ"ב ולא מרבא כדאמרן. דמדרבא אין ראיה כאשר הוכחנו בסמוך והא דכתבו בדרך משמעות ולא בפשיטות משום דרב יוסף לאו טעמא דידיה הוא. אלא קאמר טעמא דרב או דרב אסי וק"ל:

ועדיין קשה על פירש"י דפירש דטעם איסור להשתמש לאורה משום היכר כדי שיהיה לה היכר וכו':

והרי מוכח מדרב יוסף לקמן כ"ב דמשים ביזוי מצוה הוא. ויש לומר דרש"י סובר דהא דאסר הרצאת מעות הוא אפילו למ"ד מותר להשתמש לאורה ולא בעי היכר. מ"מ הרצאת מעות דצריך ליקרבן אל הנר אסור משום ביזוי מצוה. ולהכי נקט הרצאת מעות. ולא נקט בסתמא אסור להשתמש בנר חנוכה אלא משמע אף דמותר להשתמש לאורה מ"מ הרצאת מעו' אסור כן דעת המתרץ שהוא רב יוסף ואי קשיא לך ומאי מקשי שמואל וכי נר קדושה יש בו נימא דרב אסור כי היכי דיהא לה היכרא לנר חנוכה ולא משום קדושה ויש לומר דשמואל סובר אף אם אסור להשתמש לאורה משום היכרא. מ"מ תשמיש כזה שהוא הרצאת מעות שהוא דבר קל אין לאוסרו אלא אם יש בנר קדושה

ולהכי מיקשי שפיר ורב יוסף השיב לו דיש סברא להפך דיש לאסור הרצאת מעות אפי' למ"ד מותר להשתמש לאורה משום דהרצאת מעות צריך לקרבן אל הנר ויש בו משום ביזוי מצוה. עי' באר היטב א"ח סי' תרע"ג ס"ק ג' ע"ש:

ובזה אתנח לן שפיר מאי דקשיא לן לפי גירסת הש"ס דרב הוא דאסר הרצאת מעות קשה. דא"כ מדאסר רב הרצאת מעות מוכח דסבר דאסור להשתמש לאורה וא"כ אמאי אביי לא קבל טעם רבי ירמיה דאמר טעמא דרב משום דאסור להשתמש לאורה ודוחק לומר דלא שמיע ליה לאביי האי מימרא דרב דאסר הרצאת מעות:

אבל לפי מ"ש אתי שפיר דמהאי דהרצאה ליכא לאוכוחי משום דיש צדדים לכאן ולכאן:

ולפי האמת שהוא אמת שרב סובר דאסור להשתמש לאורה. א"כ צריכין לומר דנקט הרצאת מעות לרבותא דגם הרצאת מעות שהיא מן הקלין שבדמ"י שהוא תשמיש קל אפילו הכי אסור וק"ל:.

דף כה.

בש"ס הא בחול שפיר דמי. מ"ט אמר רב כשם שמצוה לשרוף הקדשים וכו' היכן אמרה תורה מרב נחמן וכו'. הקשה הרשב"א ז"ל בחידושיו דלמה הש"ס הוצרך לאתויי הא דרב ולא סגי ליה במימרת רב נחמן דבשתי תרומות הכתוב מדבר ואמר רחמנא שלך תהא להסיקה תחת תבשילך. ועי' להרב פני יהושע מה שנדחק לתרץ ע"ש:

ולי אנכי הצעיר הד"ך נראה לומר דהש"ס לא הוה סגי ליה מהא דאמר רחמנא שלך תהא להסיקה תחת תבשילך. דמנא לן הא דנימא דהאי שלך תהא היינו לזורעה וליהנות מן גידולי תרומה שנה דמשום דפנים חדשות באו לכאן ואינו נהנה ממנה והיא בעין ועי' לעיל דף י"ז ע"ב טבי רישבא אמר שמואל וכו'. ועי' תוספות שם ד"ה דילמא משהי ליה גביה ע"ש. ולכך הוצרך להביא מימרא דרב כשם שמצוה. וכיון דמצות התורה כך היא. א"כ מה שאמרה תורה נתתי לך שלך תהא היינו כשתעשה מצותה בשריפה תהנה ממנה דהיינו להסיקה תחת תבשילך או ליהנות מאורה וק"ל.

שם אמר רבא עתוך שריחו רע גזירה שמא וכו' הא דלא קאמר משום דריחו רע אינו כבוד שבת להדליק בו ותו ל"מ נ"ל משום דתני לה גבי שמנים שאין מדליקין בהם משום גזירה ודו"ק:

(לעיל) דף יב:

בש"ס אמר רבה ואפילו גבוה שתי קומות וכו' חד הוא דלא ליקרי הא תרי שפיר דמי. והתניא לא אחד ולא שנים וכו'. לכאורה תמיה דמאין יצא לו דיוק זה חד הוא דלא ליקרי וכו' והרי כל המשנה מתחלתה וע"ס מדברת בלשון יחיד ועי' להרב פני יהושע מה שתירץ לזה:

ואנכי הד"ך נראה לומר דהש"ס מדייק זה מייתורא דמתני' דקתני אבל הוא לא יקרא. הגם דהש"ס נקיט לזה על מאמרו תחלה ולא יקרא לאור הנר כוונת הש"ס לומר וכו'. ונחית לדייק מסיפא דמתני' דקתני אבל הוא לא יקרא דלמה חזר ותני אבל הוא לא יקרא ולא סגי ליה במה דקתני ברישא ולא יקרא לאור הנר. אלא מוכרח לומר דאתי לאשמועינן האי דינא דדוקא אם הוא בפני עצמו ואין עמו אחר לא יקרא אבל אם הם תרי שפיר דמי. והיינו שדייק רבינו הקדוש לומר אבל הוא וכו' דמאי היה חסר אם אמר אבל לא יקרא לאור הנר. ור"ל הגם שהתרנו לו לראות היכן תינוקות קוראים מ"מ לא יקרא. אלא רואה דוקא אלא ודאי לדיוקא נקט הכי הוא. לומר הוא בפ"ע לא יקרא אבל עם אחרים קורא והכי ג"כ משמעות מתני' דקתני לישנא דאבל ור"ל דגם שיש עמו תינוקות שקורין עמו והוא עמהן אפילו הכי הוא לא יקרא מפני שהוא אימתו עליהן ואינם יכולין להזכירו דמשמע הא עם אחר יכול לקרות:

עוד יש לפרש דכל זה מדברי רבא מסברא דנפשיה קאמר הכי. ורצוני לומר דרבא הוא דאמר הני תרי הלכות ראשונה אפילו גבוה וכו'. שניה חד הוא דלא ליקרי הא תרי שפיר דמי ועיקר חידושו דרבא הוא זה דהגם שלענין גובה לא חלקו ולא פליג רבנן ואסרו אפילו בשתי קומות במקום דליכא למיחש לשמא יטה כגון בגבוה אפי' הכי בענין הקריאה. חילקו ולא גזור בשנים קורין בענין אחד ולא אסרו אלא חד הא תרי שפיר דמי. ואחר כך מקשה הש"ס על סברת רבא והתניא וכו'. וגם זה נכון הוא:

עוד יש לפרש דדייק לה ממשנה שאינה צריכה דכבר קתני ולא יפלה לאור הנר משום שלא יטה. וא"כ נלמוד משם נמי שלא ילמוד לאור הנר. משום הכי הכריח שאין דינם שוה דבענין לא יפלה אפילו שנים לא וכמו שפסק ב"ח וט"ז בא"ח הלכות שבת סי' ער"ה סעיף ב' אבל לענין קריאה יכולים לקרות שנים לאור הנר ומשום הכי תני להו בשתים משום שאינם שוים בדינם וק"ל:

דף נד:

רש"י ד"ה נתפס נענש על עבירות שבידו עכ"ל. לכאורה נראה דט"ס וצ"ל עבירות שבידם. עוד יש לפרש דר"ל שאינו נענש אלא על עבירות שבידו דהיינו שבידו למחות בהם ולא מיחה על זה נענש שגם הוא יחשב עליו שעבר עבירה והם ג"כ תהא עונותם על עצמותם. ובא לאפוקי שלא תפרש שהוא ישא את עונם והם לא יענשו בזה. לכך פירש"י נענש על עבירות שבידו למחות והם ג"כ יענשו על עבירות שבידם. א"נ יש לפרש דכוונת רש"י לומר שלא תטעה לפרש מה שאמרו נתפס על אנשי ביתו ועירו שיענש הוא על זה שלא מיחה כאלו עבר הוא ג"כ בפועל כמו שהם עשו בפועל ובמעשה. לזה פירש נענש על עבירות שבידו דהיינו עונש קל על שלא השגיח למחות בידם וזהו שאמר על עבירות שבידו שלא מיחה בהם על שקול זה יענש לא על משקל עבירה גופה וק"ל.